

Nazwa przedmiotu: Improwizacja fortepianowa z elementami aranżacji		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Rytmiki		2020/2021 2021/2022 2022/2023
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne II st	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obieralny
Specjalność: Rytmika		Rok I-II / semestr I-IV
Język przedmiotu: polski		Wymiar zajęć: 90 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej Prowadzący przedmiot: dr Agnieszka Widlarz, wykł. Małgorzata Bisińska-Pawińska, as. Marta Bogusławska, mgr Tomasz Pawłowski	
Cele przedmiotu	Doskonalenie umiejętności improwizatorskich i aranżowania; rozwijanie twórczych i odtwórczych dyspozycji w grze fortepianowej (m.in. szybkość i wielotorowość myślenia, oryginalność i wyobraźnia twórcza); doskonalenie środków wykonawczych (literatura muzyczna od baroku do kierunków współczesnych); rozwijanie pamięci muzycznej;	
Wymagania wstępne	Posiadanie biegłej umiejętności czytania nut w kluczu wiolinowym i basowym; posiadanie w pełni wykształconego słuchu muzycznego; granie na fortepianie w zakresie umiejętności pozwalającej na swobodne improwizowanie; posiadanie umiejętności improwizacji fortepianowej, kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego; umiejętność zaaranżowania melodii na fortepianie; umiejętność stosowania w praktyce zasad teorii muzyki, szczególnie w zakresie harmonii; posiadanie umiejętności transpozycji; umiejętność korzystania z literatury specjalistycznej;	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W)

1	Posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwiązywania problemów artystycznych w zakresie improwizacji fortepianowej.	W1
2	Posiada gruntowną znajomość specjalistycznej literatury muzycznej związanej z e specjalnością rytmika.	W2
3	Dysponuje szeroką wiedzą muzyczną umożliwiającą swobodną improwizację fortepianową oraz aranżację	W5
4	Zna i rozumie linie rozwojowe w historii muzyki.	W7

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

4	Posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie i realizację własnych koncepcji artystycznych w zakresie improwizacji fortepianowej i aranżacji utworów muzycznych w różnych stylach.	U1
5	Stale pogłębia znajomość repertuaru związanego ze specjalnością rytmika.	U2
6	Uzyskał swobodę w improwizacji fortepianowej w różnych formach i stylach w metodzie Dalcroze'a.	U4
7	Świadomie kontroluje własne emocje, przeciwdziała lękom i stresom związanym z publicznymi występami.	U10

	w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)	
8	Nieustannie dostrzega konieczność samokształcenia i doskonalenia warsztatu muzyka i pedagoga rytmiki.	K1

TREŚCI PROGRAMOWE	
Semestr	Liczba godzin
<p>Semestr I</p> <ol style="list-style-type: none"> Improwizacja tańców w podanej tonacji do 4 znaków przykluczowych <ul style="list-style-type: none"> Polonez (do podanego motywu melodyczno-rytmicznego) Tango, czardasz, tarantela, samba, cha-cha, rumba, bossa nova i inne (jeden do wyboru) Piosenki dziecięce – aranżacja na fortepian lub/i zespół dowolnych instrumentów (w tym także dziecięcych perkusyjnych) do słów własnych lub do wybranego tekstu literackiego Aria - Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków przykluczowych z zastosowaniem swobodnej imitacji, z ozdobnikami Preludium - Improwizacja romantyczna na bazie chromatyzacji i enharmonizacji z uwzględnieniem motywu przewodniego - w wylosowanej tonacji Improwizacja typowych ćwiczeń „dalcrozowskich” – Polimetria Propedeutyka aranżacji – opracowywanie, transkrypcje na fortepian bądź zespół instrumentalny muzyki ludowej, ze szczególnym uwzględnieniem polskiej muzyki ludowej 	30
<p>Semestr II</p> <ol style="list-style-type: none"> Improwizacja dwóch tańców w podanej tonacji do 4 znaków przykluczowych <ul style="list-style-type: none"> Mazur Tango, czardasz, tarantela, samba, cha-cha, rumba, bossa nova i inne (jeden do wyboru) Miniatury – kompozycje na dowolny instrument/zespół instrumentów Toccata - Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków przykluczowych z wykorzystaniem swoich umiejętności pianistycznych Fantazja - improwizacja romantyczna na bazie chromatyzacji i enharmonizacji z uwzględnieniem motywu przewodniego, z wykorzystaniem swoich umiejętności pianistycznych - w wylosowanej tonacji Improwizacja typowych ćwiczeń „dalcrozowskich” – PRZEKSZTAŁCENIE METRYCZNE Propedeutyka aranżacji – opracowywanie, transkrypcje na fortepian bądź zespół instrumentalny muzyki tanecznej (tańce użytkowe, artystyczne i stylizowane na przykładach literatury muzycznej) 	30
<p>Semestr III i IV</p> <ol style="list-style-type: none"> Kompozycje – piosenki na głos/głosy z dowolnym instrumentem/zespołem instrumentów do słów własnych lub do wybranego tekstu literackiego oraz miniatury skomponowane na dowolny instrument/zespół instrumentów Fantazja klasyczna – improwizacja w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych lub romantyczna w wylosowanej tonacji Fantazja barokowa – improwizacja w tonacji swobodnie wybranej Improwizacja miniatur w „stylach” i technikach XX wieku do podanego modelu w ramach zadanej formy i w określonym charakterze Improwizacja typowych ćwiczeń „dalcrozowskich” – przygotowanie do prowadzenia dyplomowej lekcji rytmiki w SM II st. Propedeutyka aranżacji – opracowywanie, transkrypcje na fortepian bądź zespół instrumentalny muzyki rozrywkowej i jazzowej (blues, swing, styl latynoamerykański; artykulacja jazzowa; zapis akordów wg oznaczeń międzynarodowych) 	30
UWAGI: Rozkład godzin jest potrzebnych na realizację konkretnych zagadnień /tematów bardzo zindywidualizowany, zależy od potrzeb i możliwości każdego studenta.	

1. Wykład problemowy
2. Wykład z prezentacją praktyczną
3. Praca z tekstem nutowym
4. Praca indywidualna, rozwiązywanie zadań

Weryfikacja efektów uczenia się

Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
1. Kolokwium - Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na zadany semestr	1-18
2. Egzamin – Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na dany semestr	1-18

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji²

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-18	1-4	1,2
2	1-18	1-4	1,2
3	1-18	1-4	1,2
4	1-18	1-4	1,2
5	1-18	1-4	1,2
6	1-18	1-4	1,2
7	1-18	1-4	1,2
8	1-18	1-4	1,2

Warunki zaliczenia

Obecność na zajęciach, realizacja pełnego programu przewidzianego na dany semestr.

Uczestnictwo w audycji improwizacji fortepianowej oraz w innych imprezach/koncertach organizowanych przez Katedrę w środowisku UMFC oraz poza nim, w tym również oparte na działaniach zespołowych (improwizacja na dwa fortepiany).

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Literatura podstawowa

Materiały nutowe obejmujące literaturę fortepianową różnych epok, a w szczególności: *Drobne utwory*, *Małe Preludia*, *Inwencje dwugłosowe*, wybrane preludia z *DWK*, rondo i menuety z sonat klasycznych Mozarta, Haydna i Beethovena, miniatury fortepianowe kompozytorów epoki romantyzmu ze szczególnym uwzględnieniem: P. Czajkowski *Album dla młodzieży*, R. Schumann, *Album dla młodzieży*, *Sceny dziecięce*, F. Chopin – wybrane preludia, A. Chaczaturian *Album dziecięcy*, zbiory miniatur dziecięcych: *Czytanki muzyczne*, (z. I, I, III), *Tarka-Barka*, a także: wybrane standardy jazzowe, w tym również utwory z gatunku muzyki rozrywkowej takiej jak „*Piosenki z kabaretu Starszych Panów* w opracowaniu B. Hołowni, *Piosenki Agnieszki Osieckiej* w opracowaniu W. Zielińskiego oraz zbiory utworów M. Schmitza: *Album dla młodzieży*, *Duety na 4 ręce*, i in. wybrane przez pedagogów.

Literatura uzupełniająca

K. Zwierz – *Improwizacja fortepianowa Szabolcsa Esztenyiego*

M. Pokrzywińska – *Progresje*

M. Dyżewski – *Mały traktat o improwizacji* (maszynopis, własność katedry)

L. Frederick-Parker – *W związku z nauczaniem improwizacji*, w: materiały Informacyjno-Dyskusyjne COPSA, warszawa 1975.

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	90
Przygotowywanie się do zajęć	200
Praca z literaturą	20
Konsultacje	
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	40
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	50
Inne	
Łączny nakład pracy studenta w godz.	400
Liczba punktów ECTS	16

Rok	I		II	
Semestr	I	II	III	IV
Punkty ECTS	4	4	4	4
Liczba godzin w tygodniu	2	2	1	1
Rodzaj zaliczenia	kolokwium	egzamin	zaliczenie	egzamin

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
5.12.19	Dr Agnieszka Widlarz	Aktualizacja
10.10.2020	Dr hab. Magdalena Stępień	j. w.
25.10.2021.	Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty
29.10.2022.	j. w.	Aktualizacja karty

SPOSÓB REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOSTOSOWANE DO SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI